

ATV- Jord og Grundvand
DGI byen, København

Carl Åge Pedersen, Planter og Miljø
Chefkonsulent

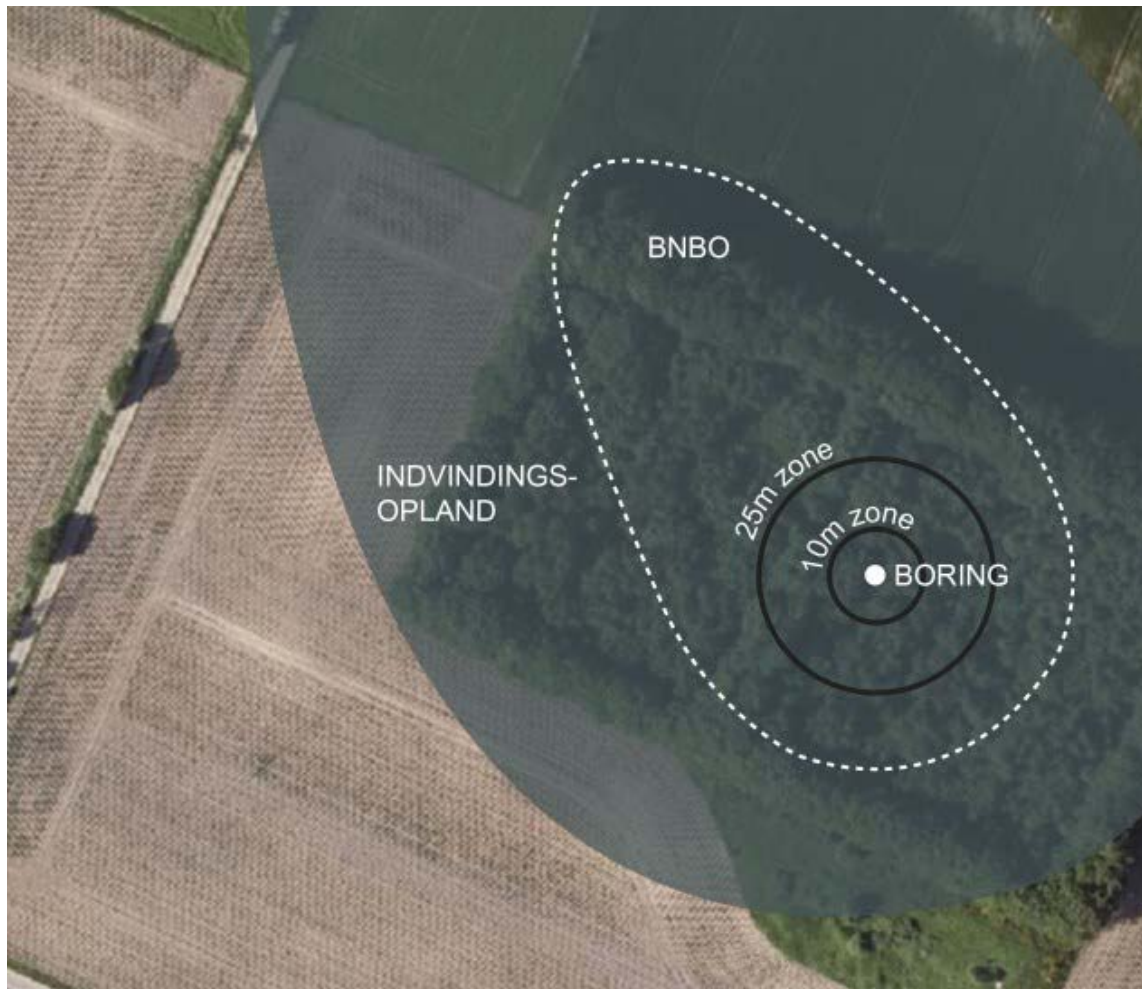
BNBO OG LANDBRUGSDRIFTEN

1. november 2016

EMNER, JEG VIL KOMME IND PÅ:

- Størrelsen af BNBO'erne.
- Mulige indsatser
- Hvilke er der behov for?
- Betydningen for landmandens økonomi
- Diktat eller samarbejde med landmanden

Arealet af et BNBO er typisk 2 - 3 hektar.

Kilde: Svanas rejsehold.
Nyhedsbrev nr. 8.

Men de kan være meget større. I Egedal Kommune er de i gennemsnit på 11 ha.

FORMÅLET MED EN BNBO?

Fra Miljøstyrelsens vejledning (2007):

- Formålet med at etablere BNBO er, at:
 - Forhindre eller begrænse risikoen for forurening af grundvand i boringens nærområde og derved beskytte drikkevandet.
 - Sikre responstid og evt. arealer til at foretage oprydning og afværgeforanstaltninger.
- * Evt. give mulighed for at forbedre overvågningen af grundvandskvaliteten.

STØRRELSEN AF EN BNBO

- "Størrelsen af BNBO kan derefter angives ud fra tidsperioden mellem kontrollen for **organiske mikroforureninger**.
- Radius af BNBO skal således svare til grundvandets strømningstid fra randen af BNBO og til boringen, der som minimum svarer til tidsperioden mellem hver kontrol.

MULIGE INDSATSER?

Enten eller

Eller:

Både og?

Nitrat	Sprøjtemidler	Andre stoffer
- Skovrejsning - Opkøb af areal - Informationsmateriale og –møder - Kampagne - Reduktion i nitrat - Braklægning - Etablering af overvågningsboring - Udarbejdelse af overvågningsprogram - Vandanalyser udover det lovpligtige niveau - Opsporing af ubenyttede brønde og borer - Renovering af aktive vandværksboringer - Vandforsyningsselskabers pumpestrategi	- Skovrejsning - Opkøb af areal - Informationsmateriale og –møder - Kampagne - Sprøjtemiddelfri drift - Sprøjtemiddelfri renholdelse af diverse arealer - Braklægning - Etablering af overvågningsboring - Udarbejdelse af overvågningsprogram - Vandanalyser udover det lovpligtige niveau - Opsporing af ubenyttede brønde og borer - Renovering af aktive vandværksboringer - Vandforsyningsselskabers pumpestrategi	- Skovrejsning - Opkøb af areal - Informationsmateriale og –møder - Kampagne - Besigtigelse og risikovurdering af olietanke, septiktanke mv. - Etablering af overvågningsboring - Udarbejdelse af overvågningsprogram - Vandanalyser udover det lovpligtige niveau - Opsporing af ubenyttede brønde og borer - Renovering af aktive vandværksboringer - Vandforsyningsselskabers pumpestrategi - Efterbehandling af råstofgrave

MEST PROBLEMATISK FOR LANDMÆNDENE:

- Krav om pesticidfri drift
- Krav om maksimal udvaskning af nitrat

HVORFOR GIVER DET PROBLEMER?

- Reduceret udbytte
- Større dyrkningsomkostninger.
- Pesticidfri drift kan give uoverstigelige problemer på nogle bedrifter.
- Større tidsforbrug og øgede omkostninger som følge af defigurering af marker og bedrifter.
- Afledte effekter for husdyrholdet og udnyttelsen af maskin- og bygningsinvesteringer.

Og deraf følgende

- Større usikkerhed
- Færre muligheder for at udvikle bedriften
- Faldende ejendomsværdi

Landmand fik 180.000 kr. pr. hektar i erstatning

MARK · ØKONOMI

Torsdag 28. januar 2016

14:52

Skrevet af Nikolaj Babis Nielsen

Udskriv

DEL

TIP OS

Landboretskonsulent i Agri Nord mener, at de landmænd, der bliver ramt af Skanderborg Kommunes drikkevandsindsats, skal kompenseres med mere end 60-65.000 kr. pr. hektar for landbrugsjord i drift.

DE ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR LANDMANDEN.

- Varierer meget fra bedrift til bedrift.
- For nogle bedrifter vil det give uoverstigelige problemer.
- For nogle økologiske bedrifter vil konsekvenserne være væsentligt mindre
- Men det vil reducere landmandens muligheder for at tilpasse sin bedrift til andre markedsvilkår.

ET FORSØG PÅ AT KVANTIFICERE TABENE.

- Alex Dubgaard og Lars Ole Mortensen fra Landbohøjskolen udarbejdede i 1900 en konsulentrapport om **"Jordrentetab ved bortfald af pesticider og reduceret kvælstofanvendelse"**
- Den byggede på de prisrelationer m.v., der var gældende den gang.
- Uddrag fra rapporten på de følgende slides.

KONSEKVENSER FOR PLANTEAVLSSÆDSKIFTER

Tabel 5.2: Økonomiske tab i planteavlssædskifter ved pesticidophør samt 40% N-reduktion i forhold til økonomisk optimum

Bedriftstype	Nul-pesticid og <u>40% N-reduktion</u>	
	DBI tab (kr./ha)	DBII tab (kr./ha)
Lerjord:		
Standard planteavl	1.433	1.259
Sukkerroer	4.060	3.685
Frøgræs	2.208	1.887
Sandjord:		
Standard planteavl	1.019	899
Kartofler	2.113	548
Frøgræs	941	915

OG FOR KONVENTIONELLE KVÆGBEDRIFTER

Tabel 5.3: Økonomiske tab for kvægbedrifter (1,7 De/ha) ved pesticidophør samt 40% N-reduktion i forhold til økonomisk optimum.

Nul-pesticid samt 40% N-reduktion i forhold til økonomisk optimum			
Nudrift	Nyt sædskifte	DBI tab (kr./ha)	DBII tab(kr./ha)
Lerjord:			
Majs + græs	Helsæd + græs	2.241	1.713
Majs + biprodukter	Helsæd + biprodukter	2.138	1.810
Sandjord:			
Roer + helsæd + Græs	Helsæd + græs	1.983	1.543
Helsæd + græs	Helsæd + græs	1.639	1.477

OMLÆGNING TIL VARIGT GRÆS

Tabel 7.2 Økonomisk tab ved omlægning til vedvarende græs

Bedriftstype	80 N		0 N	
	DBI tab i græs (kr/ha)	DBII tab i græs (kr/ha)	DBI tab i græs (kr/ha)	DBII tab i græs (kr/ha)
Lerjord:				
Standard planteavl	5.791	2.197	7.010	3.296
Sukkerroer	8.418	4.623	9.637	5.722
Frøgræs	6.566	2.826	7.785	3.925
Sandjord:				
Standard planteavl	4.500	1.545	5.226	2.151
Kartofler	5.594	1.195	6.320	1.801
Frøgræs	4.422	1.562	5.148	2.168

HVAD BETYDER DET FOR BEDRIFTENS ØKONOMISKE RESULTAT.

- I 2015 var det gennemsnitlige driftsresultat for planteavlsbedrifterne på knap 1600 kroner pr ha. Det er de 1600 kroner, der skal dække familiens egen arbejdsindsats og forrentningen af egenkapitalen.
- Derfor vil de tab, der er vist på det foregående slide være totalt ødelæggende for bedriftens økonomi. Vel at mærke, hvis ikke der betales kompensation.

LIDT MERE FRA DUBGAARDS RAPPORT:

- På tabssiden er de væsentligste ikke-kvantificerede mer-omkostningselementer risikoen for kvalitetsforringelser, som vil vanskeliggøre/udelukke dyrkning af maltbyg og brødkorn, samt problemer omkring høst og opbevaring af afgrøder. Endvidere må øget risiko og generel usikkerhed omkring pesticidfri dyrkning betragtes som en omkostning set fra den enkelte landmands synspunkt.

OG OM, HVORVIDT DET ER TILSTRÆKKELIG KOMPENSATION.

- For nærværende er det ikke muligt at afgøre, hvad der på sigt vil få størst betydning for det samlede økonomiske tab – de ikke-kvantificerbare mer-omkostningselementer eller de ikke-kvantificerbare muligheder for at begrænse tabene. Derimod må det betragtes som givet, at der vil være tilpasningsomkostninger ved overgang til pesticidfri dyrkning m.v., som bevirker, at det rene dækningsbidrags- eller jordrentetab, som nærværende beregninger opgør, ikke vil være et attraktivt kompensationsgrundlag for flertallet af landbrugere.

NØDVENDIGT AT VURDERE INDIVIDUELT

- ”Den enkelte landbrugers reservationspris for indgåelse af en frivillig dyrkningsaftale vil afhænge af individuelle forhold, som ikke kan identificeres ved hjælp af de generelle modeller, der har været til rådighed for nærværende analyser. Bestemmelse af det relevante tillæg til de beregnede tab må derfor bero på en overordnet vurdering foretaget af de involverede parter.”

DIKTAT ELLER SAMARBEJDE MED LANDMANDEN

- Hvis behovet er dokumenteret troværdigt, kan man i mange tilfælde indgå en aftale med landmændene, forudsat kompensationen dækker det reelle tab.
 - Derfor er det vigtigt at involvere landmændene i udarbejdelsen af indsatsplaner o.l.
- Men politisk begrundede indgreb vil støde på stor modstand hos rigtig mange landmænd. De vil se dokumentation for, at det er nødvendigt.

KILDER

- Miljøstyrelsen 2007. [Boringsnære Beskyttelsesområder](#) (BNBO)
- Naturstyrelsen 2013. [Præciseret vejledning](#) om beregning af størrelsen af BNBO
- Svana 2016: [Nyhedsbrev nr. 8](#) – Rejseholdet om Vandforsyning 2015 - 2016
- Naturstyrelsen 2015: [Vejledning om indsatsplanlægning](#).
- Seges 2015: [Vejledning om indsatsplanlægning til sikring af grundvandet](#).
- Dubgaard og Mortensen 2000: [DYRKNINGSAFTALER OG KOMPENSATIONER](#)
- Egedal Kommune 2014: [BNBO Egedal Kommune](#) - rapport

VI SES PÅ **PLANTEKONGRES** I HERNING

17.-18. januar 2017 www.plantekongres.dk

